

УДК 811.161.2'373.23.48(477.61/.62) «20»

«ПОЗИВНІ» ЯК АНТРОПОНІМИ ВТОРИННОЇ НОМІНАЦІЇ

Наталія Павликівська

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

Україна, м. Вінниця, вул. Коцюбинського, 11, кв. 200

e-mail: Pavlikivska@i.ua

<https://orcid.org/0000-0002-2297-4872>

У статті йдеться про антропоніми вторинної номінації, зокрема про прізвиська і псевдоніми. Як окремий різновид псевдонімів розглядаються «позивні», якими наразі послуговуються учасники збройного російсько-українського конфлікту.

Псевдоніми посідають важливе місце в системі власних назв людей. Зазначається, що особливість псевдоніма, на відміну від інших антропонімічних одиниць, полягає в його призначенні: він використовується насамперед для того, щоб приховати справжнє іменування особи, або з інших причин – самоідентифікації, позиціонування себе в суспільстві тощо.

«Позивні» як різновид псевдонімів наділені інформативністю та характеристично-функціональним потенціалом.

Ключові слова: *антропонім, прізвисько, псевдонім, «позивний», функція, мотив, спосіб номінації.*

«ПОЗЫВНЫЕ» КАК АНТРОПОНИМЫ ВТОРИЧНОЙ НОМИНАЦИИ

Наталія Павликівська

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

Україна, г. Вінниця, ул. Коцюбинского, 11, кв. 200

e-mail: Pavlikivska@i.ua

<https://orcid.org/0000-0002-2297-4872>

В статье проанализированы антропонимы, в частности прозвища и псевдонимы. Как разновидность псевдонимов рассматриваются «позывные», которые используют участники российско-украинского конфликта.

Псевдонимы занимают важное место в системе собственных имен людей. Отмечается, что особенность псевдонима, в отличие от других антропонимических

единиц, заключается в его предназначении: он используется прежде всего для того, чтобы скрыть настоящее имя личности, либо по другим причинам – самоидентификации, позиционировании себя в обществе и под. «Позывные» как разновидность псевдонимов наделены информативностью и характеристично-функциональным потенциалом.

Ключевые слова: антропоним, прозвище, псевдоним, «позывной», функция, мотив, способ номинации.

Abstract

“Call signs” as anthroponyms of the secondary nomination

Natalia Pavlykivska

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Ukraine. Vinnitsia, Kotsiubynskyi Street, 11/200

e-mail: Pavlikivska@i.ua

<https://orcid.org/0000-0002-2297-4872>

Introduction. Anthroponym – proper name: name, personal name, first name, last name, nickname, alias. Personal name, first name, last name are the official names of the person and, accordingly, are anthroponyms of the primary nomination. The nicknames and aliases are unofficial names and anthroponyms of the secondary nomination. In the first half of the XXI century, such informal onim’s units as "call signs" operate, they are used by participants in the armed Russia-Ukraine conflict. Today, the problem of " call signs" as an anthroponymy category remains far from the solution.

Aliases occupy an important place in the system of proper names of people. They have a number of common and distinctive features with other anthroponyms. The alias feature, unlike other anthroponymic units, consists in its purpose: it is used first of all for hide the actual naming of a person, or for other reasons – self-identification, positioning themselves in society, etc.

The purpose of the article is to study "call signs" as anthroponymies of the secondary nomination of a person, in particular their linguistic status, motivational and functional features.

Methods. The main methods of research are descriptive, comparative, and also used elements of etymological analysis.

Results. Anthroponymic specificity of "call sign", its semantic-motivational features and functional load are determined. "Call signs" militaries choose for themselves, or they got them from their brethren, which is typical of socio-political aliases. It is observed that the correlation of functions in aliases of different classes is not the same. In political aliases, esoteric function goes to the foreground after nominative, and then additional functions may already be imposed. The leading place among the motives of the aliases is the characteristics of the carrier of the aliases – self-description or characteristic of other persons.

Novelty. Today, this class of onymies is not well-studied, research is fragmentary, as shown by separate articles, so this question is relevant.

Conclusions. The formation of socio-political aliases, in XXth and XXIth centuries, were influenced by the following extra-linguistic factors: individuality of denotation, other cultural-historical features, national-cultural context, originality of the national worldview and mentality, natural-geographical features of the territory, place of residence, etc.

Exploring of "call signs", in particular their semantic-motivational and functional load, features of the nomination, will continue in the our following researches.

Key words: *anthroponym, nickname, alias, "call sign", function, motive, method of nomination.*

Постановка проблеми. Антропонім – власна назва: ім'я особове, ім'я по батькові, прізвище, прізвисько, псевдонім. Ім'я особове, ім'я по батькові, прізвище являють собою офіційні найменування людини і відповідно є антропонімами первинної номінації. Прізвисько та псевдонім є неофіційними найменуваннями й антропонімами вторинної номінації. У першій половині ХХІ століття функціонують такі неофіційні онімні одиниці, як «позивні», ними послуговуються учасники збройного російсько-українського конфлікту. На

сьогодні проблема «позивних» як антропонімної категорії залишається далекою від свого розв'язання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Розглядаємо «позивні» у форматі найменувань вторинної номінації.

Прізвисько – вуличне прізвище, кличка – вид антропоніма, неофіційне особове іменування, яким середовище індивідуалізує або характеризує особу. Термін в українській мові фіксується з 14 ст. Прізвиська – найчисленніший, найрізноманітніший клас антропонімів. Майже всі вони однопоколінні і в спадок передаються рідко [7, с. 494].

Прізвисько – вид антропоніма. Додаткове ім'я, дане людині оточуючими її людьми відповідно до її характерної риси, обставини її життя, якої-небудь аналогії [6, с. 115].

Прізвисько – ім'я, яке дається людині як додаток до основного імені; не є спадкове [1, с. 266].

Псевдоніми і прізвиська – це різні антропонімічні розряди. Основна відмінність полягає в призначенні та сфері вживання цих неофіційних назв людей. По-перше, псевдонім, на відміну від прізвиська, має особливе призначення – приховати справжнє іменування носія; по-друге, псевдоніми використовуються представниками окремих соціальних груп і пов'язані з їхньою громадською діяльністю. Ними послуговуються переважно діячі культури та громадсько-політичні діячі. Крім цього, псевдоніми, як правило, — результат самоіменування носія вигаданого імені (за винятком частини політичних та кримінальних). Прізвиська ж носії отримують з боку оточення.

Прізвиська як оніми вторинної номінації особи стали об'єктом вивчення таких мовознавців, як П. Чучка, Г. Бучко, М. Лесюк, М. Наливайко, Н. Осташ, В. Чабаненко, Г. Ліщинська, Н. Федотова, Н. Шульська, Г. Бачинська, О. Нестерук, О. Антонюк, В. Павлюк та інших.

Псевдонім (від гр. *ψευδώνυμος*) – різновид антропоніма, приbrane (вигадане) особове іменування, яке використовують представники окремих груп суспільства (письменники, публіцисти, композитори, актори, художники,

співаки, громадсько-політичні діячі, злочинні елементи) поряд із своїм справжнім іменем та прізвищем або замість них з метою конспірації через причини особистісного, політичного та юридичного характеру.

При виділенні інтегральних ознак псевдоніма потрібно враховувати лінгвістичний статус цієї номінації, сферу, тривалість уживання, оскільки різні класи псевдонімів мають свої особливості. Виділяємо такі *визначальні ознаки* псевдоніма:

1) *ознаки лексичної семантики*: а) вторинна назва особи; б) факультативна назва, нерегламентована законодавством; в) назва здебільшого позначена інформативністю та характеристичністю; г) назва, що залежно від сфери вживання може набувати певних конотацій та виконувати у зв'язку з цим додаткові функції (оцінну, символічну, естетичну та ін.);

2) *соціокомунікативні та функціональні ознаки*: а) неофіційна назва людини, але може вживатися в офіційних ситуаціях; б) псевдонім має особливе призначення – оберігати таємницю справжнього іменування носія; в) псевдонім виконує особливу функцію – езотеричну, яка не властива іншим антропонімам; г) використання псевдоніма пов'язане із суспільною діяльністю носія (письменники, журналісти, актори та ін.; громадсько-політичні діячі, підпільники, злочинні елементи); д) псевдоніми можуть бути самоназвами (літературно-мистецькі) або надаватися з боку оточення (більшість громадсько-політичних, кримінальних); е) функціональне навантаження псевдоніма залежить від належності його до певного класу: так, літературно-мистецькі самоназви можуть набувати сталості й заступати справжнє ім'я людини, стаючи знаковим елементом історії культури, прецедентним феноменом, для інших же характерне вживання лише протягом певного періоду – доти, доки ним послуговується сам носій; є) псевдонім, який стає єдиним іменем людини, втрачає свою специфіку і переходить в інший антропонімічний розряд; ж) псевдоніми не успадковуються; з) особа може мати один, кілька й багато псевдонімів [2, с. 17]

Псевдоніми як мовне явище зацікавили таких вітчизняних (П. Чучка,

В. Німчук, М. Лесюк, О. Петрова, Н. Павликівська, Р. Яцків) та інших слов'янських (О. Суперанська, Г. Сулова, Т. Суркова, В. Никонов, С. Вархол) лінгвістів. Вони порушили питання лінгвістичного статусу, призначення та функцій псевдоніма, структури класу псевдонімів, особливості псевдонімної номінації тощо.

Саме ці та багато інших причин зумовили актуальність наступних досліджень у цій галузі. Зокрема, у 2007 році вийшов у світ «Словник псевдонімів ОУН-УПА». Пропонована праця містить розкриття понад 17000 псевдонімів членів ОУН і учасників УПА (псевдонімізації піддано 3277 лексем) [3].

У 2009 році було підготовлено монографію «Питання української псевдонімії ХХ століття», у якій уперше здійснено комплексне вивчення і зіставне дослідження українських літературно-мистецьких, громадсько-політичних та кримінальних псевдонімів ХХ століття, аналіз яких дав змогу глибше пізнати своєрідність їх системної організації, з'ясувати особливості формування й функціонування псевдонімів як окремого сектору ономастичного простору. Автором цієї студії розв'язано низку питань: вивчено і розкрито специфіку псевдоніма з погляду його лінгвістичного статусу, структури, функціональних можливостей; визначено лінгвомотивацію лексем, підданих псевдонімізації, основні принципи, мотиви, способи та засоби номінації в українській псевдонімії; з'ясовано функціональне навантаження та «об'єм» основної та додаткових функцій псевдонімів різних соціально-професійних груп; досліджено структурно-словотвірні типи псевдонімів; вивчено екстралінгвальні чинники, що детермінують процес їх становлення; здійснено порівняльний аналіз формування й функціонування літературних, політичних й інших псевдоантропонімів; укладено бібліографічний покажчик [4].

Псевдоніми посідають важливе місце в системі власних назв людей. Вони мають низку спільних і відмінних рис з іншими антропонімами. Особливість псевдоніма, на відміну від інших антропонімічних одиниць, полягає в його призначенні: він використовується насамперед для того, щоб

приховати справжнє іменування особи, або з інших причин – самоідентифікації, позиціонування себе в суспільстві тощо.

Виконуючи номінативну функцію, псевдоніми обов'язково позначені ще й езотеричністю, яка в літературних, мистецьких, політичних класах має різний ступінь прояву. Найвищий ступінь «таємності» мають політичні псевдоніми, що пояснюється специфікою діяльності їхніх носіїв.

Псевдонімам притаманний значний ступінь інформативності. Крізь призму псевдонімів розкриваються своєрідність народного світобачення, сторінки історії, природно-географічні особливості території проживання носіїв тощо.

Як і кожна власна назва, псевдонім виконує номінативну функцію. Проте в псевдонімії номінація має особливий езотеричний характер (пор. езотеричний – той, що містить внутрішній, глибинний або таємний, прихований сенс; прот. екзотеричний. ** Езотеричне знання – таємне вчення, відоме лише вузькому колу обраних осіб – співвідношення імені і номінатора відоме лише посвяченим у таємницю, вузькому колу людей. Про езотеричну функцію псевдоніма зазначає Т. Суркова, на думку якої номінативна функція – це інваріант, а езотерична – варіант, поряд з експресивною, естетичною, соціально-оцінною та ін. функціями власної назви. Співвідношення основної і додаткової (або додаткових) функцій у псевдоніма може бути різним і залежить передусім від сфери вживання псевдонімів [5, с. 92]. Авторка вважає, що в політичних псевдонімів на першому місці виступає езотерична функція, але присутніми в них можуть бути емоційно-естетична і соціально-характеристична функції. У сценічних псевдонімах на перше місце висувається естетична функція. Суттєвою особливістю літературних псевдонімів є складна взаємодія функцій, більший їх набір щодо інших типів псевдонімів. В них основну функцію доповнюють інші функції: характеристична, емоційна, символічна, комічна, функція стилізації. Отже, „об'єм” основної функції у різних типів псевдонімів неоднаковий. В політичній псевдонімії езотерична

функція є домінуючою, інші псевдоніми, як правило, поліфункціональні [5, с. 94].

Псевдонім, зокрема політичний, виконує свою функцію, поки він знаний вузькому колу довірених людей. Псевдоніми, будучи поліфункціональними, виражають думки, настрої своїх носіїв, беруть участь у популяризації їхнього творчого задуму, визначають їхнє світобачення тощо. Щодо інформативності українських псевдонімів, то її ступінь дуже високий, і тому псевдоніми заслуговують значно більше уваги з боку мовознавців та літературознавців, ніж це було дотепер [8, с. 82].

Ми погоджуємося з думками вітчизняних і зарубіжних дослідників щодо інформативності та функціонального навантаження псевдонімів. Виходячи з наших досліджень літературно-мистецької та політичної псевдонімії, вважаємо, що основною функцією будь-якого псевдоніма після номінативної є езотерична, оскільки його призначенням є „приховати” справжнє ім'я автора. Проте, залежно від сфери функціонування псевдоніми мають різний „об'єм” цієї функції. У псевдонімії учасників козацько-селянського революційного руху доби Української Держави та Української Народної Республіки, учасників національно-визвольних змагань (ОУН–УПА), радянських підпільників, розвідників, партизанів езотерична функція є домінуючою, хоча на неї нерідко нашаровуються й додаткові функції.

«**Позивні**» увійшли в коло наукових інтересів небагатьох мовознавців: Н. Павликівської, Н. Шульської, Л. Підкуймухої, Р. Яцків та деяких інших. На сьогодні цей клас онімів маловивчений, дослідження мають фрагментарний характер, про що свідчать окремі статті, тому це **питання є актуальним**.

Мета статті — вивчити «позивні» як антропоніми вторинної номінації особи, зокрема їхній лінгвістичний статус, мотиваційні та функціональні ознаки.

Об'єктом дослідження слугували «позивні» військовослужбовців у зоні АТО за матеріалами збірки Василя Шкляра «Чорне сонце», зокрема «Думи про

братів азовських».

Предметом дослідження було визначено антропонімну специфіку «позивного», його семантико-мотиваційні особливості та функціональне навантаження.

Виклад основного матеріалу.

Позивні являють собою різновид псевдонімів, зокрема громадсько-політичних (досліджені нами неофіційні антропонімікони українських повстанців періоду 20-х років; учасників національно-визвольних змагань – ОУН та УПА; радянських підпільників і партизанів Другої світової війни).

У збірці Василя Шкляра «Чорне сонце», зокрема в «Думі про братів азовських», вторинні найменування військовослужбовців у зоні АТО представлені дуже широко. Наприклад: ... *а подивіться-но, хто вирушав у другій чоті – там був сам **Шухевич**, ще не генерал, а вже вищий за маршала, потім **Мілан, Чечен, Чек, Чек**, ішов – ви не повірите – **Моцарт**, а також **русич, Сидор, Лемко, Макс і Муртень**, ішов найпорядніший у світі **Негідник** і – слова з пісні не викинеш – був там вояка з іще химернішим позивним, ніж **Негідник**, це не хто інший, як наш балакучий донеччанин **Ленін**...він був із нашої штурмової чоти, в якій ще йшли **Гал, Хімік, Ковбой, Сокира**, йшли **Бендер, Ярик, Глядач, Руна**, йшли **Піт, Борода, Муха, Леший, Бонов**, вирушав у цей веселий похід **Турист**, ішов із власним жеребом у кишені **Фортуна**, ішов – не летів – **Вертолїт**, і суворий **Табала**, і добросердий **Кузя**, а також **Муром**...ішов **Хорват**...і безстрашний словак **Дрозак**....*

«Позивні» вояки обирають собі самі, або ж отримували їх від побратимів, що є характерним для громадсько-політичних псевдонімів. Так, наприклад: *Один із них, дев'ятнадцятирічний хлопчина, навіть не встиг узяти собі позивний. Його називали **Вовчик**, ...чули голос нашого чотового **Гризла** (от хто взяв собі позивний із розумом – за прізвищем холодноярського отамана **Семена Гризла**); ... **Андрій Штена**, якому ми дали невігадливий, але щирий позивний **Друг**, та його товариш **Микола Вечір**; Не скажу, хто то був – чи **Борода**, чи **Дюшес**, чи, може, **Солдат** (**Солдат** дістав такий позивний, бо недавно відбув*

строкову в саперних військах).

Спостережено, що співвідношення функцій у псевдонімах різних класів неоднакове. У політичних псевдонімах після номінативної на перший план виступає езотерична функція, а потім уже можуть накладатися додаткові функції: характеристична, оцінна, експресивна, символічна тощо.

Характеристична функція яскраво проявляється в псевдонімах, похідних від номенів на позначення діячів за професією, постійним або тимчасовим заняттям, функціями, посадами. Серед «позивних» українських воїнів АТО представлені такі найменування, як: *Маестро, Санітар, Танцюрист, Солдат, Єгер, Маляр, Ліфтер, Хімік, Футболіст, Адвокат, Партизан*. Характеристичними є псевдоніми, сформовані від етнонімів: *Чечен, Лемко, Бендер, Чилієць, Білорус, Серб, Русич, Хорват*; від номенів на позначення зовнішності, вікових особливостей людини: *Рижий, Блондин, Лисий, Борода*. *Оцінна функція* притаманна переважно псевдонімам прикметникового походження: *Буйний, Тихий, Мокрий, Дерзкий*.

Переважає більшість «позивних» були мотивовані: *І десь тут заграла плакуча гітара. Грала вона в руках **Маестро**...; Ми ще називали його **Одноріг**. За тверду лінію, з якої його не зрушиш і танком. В однорогів немає або-або. Тільки – отак!; Позивний **Ядро** він дістав за те, що був метальником ядра і займав призові місця на різних змаганнях...І усмішка на його круглому обличчі була кругла, як ядро; Завтра з тобою говоритиме **Ідеолог**. **Ідеолог** – це заступник командира з питань ідеології; ... ех, якби ви побачили, як красиво йшов у цей танок **Танцюрист** – часом зигзаком, часом навприсядки, сумішшю бойового гопака і танго смерті....*

Трапляється, що «позивний» могли прибирати або отримувати і за принципом антитези: *...а один наш азовець узяв собі позивний **Негідник**. Я розумію, що немає на світі поряднішого хлопця за цього **Негідника**....*

Провідне місце серед мотивів псевдонімного найменування посідає характеристика носія псевдоніма – самохарактеристика або ж характеристика з

боку інших осіб. Це передусім вказівка на його фізичні особливості, риси характеру та вдачі, інтелектуальні якості тощо.

За основу «позивних» правила також фіто- та флорономени: *Та во́йна недавно забрала від нас **Березу**, забрала **Сокола**, **Світляка**... і було любо глянути на чоту **Кірта** із третьої сотні, де йшли істинні звіробої **Вовк**, **Бобер**, **Сова**, **Черв'як**....*

Питання про вибір номінативних форм також є важливим при розгляді номінаційних особливостей псевдоніма. Цей вибір зумовлений як загальними закономірностями виникнення лексичних одиниць, так і специфікою засобів вторинного називання. У ролі псевдоніма використовуються готові слова або створюються нові. Використання готових лексичних одиниць для позначення денотата характеризується широким застосуванням онімів та апелятивів. Псевдоніми формуються шляхом онімізації апелятивної та трансонімізації пропріальної лексики. Такий спосіб номінації високопродуктивний у громадсько-політичній псевдонімії. У «позивних» військовослужбовці використовують готові слова, зокрема апелятиви (іменники та прикметники): *Змій, Сіроманець, Хунта, Тінь, Вечір, Друг, Чек, Дюшес, Муха, Сокира, Ковбой, Вуйко, Бізон, Десант, Фортуна* та інші. Рідше трапляються найменування, похідні від пропріативів: *Єрмолай, Сократ, Хома, Сидор, Макс, Ярик, Кузя, Борма, Сиваш*.

Для порівняння зазначимо, що значна кількість псевдонімів повстанських отаманів та численні псевдоніми учасників оунівського підпілля і воїнів УПА були прибрані на честь діячів історичної доби Козаччини, Гетьманщини, ватажків народних повстань (*Гонта; Залізник; Нечай; Морозенко; Байда; Орлик; Підкова; Дорошенко; Кармелюк; Богун; Палій; Сагайдачний*). В неофіційному антропоніміконі військовослужбовців у зоні АТО такі найменування трапляються дуже рідко. Ми зафіксували лише «позивний» Шухевич (*...а подивіться-но, хто вирушав у другій чоті –там був сам **Шухевич**, ще не генерал, а вже вищий за маршала, потім **Мілан**, **Чечен**, **Чек**.... Про це йдеться й у «Думі про братів азовських»: *І навіщо, **Вовчику-братику**, тобі позивний,**

якщо твоє ще дитяче ім'я само по собі є найкращим для тебе псевдонімом і позивним, **Вовчику-братуку**, бо, якщо покласти руку на серце, у нас із цими псевдонімами справжнісінька чехарда. Замість того щоб називатися **Байдою**, **Нечаєм**, **Кривоносом** чи **Гонтою** – немає числа таким іменам, раптом стали хто **Фрицом**, хто **Кротом**....

Підпільники, зокрема ОУН та УПА, використовували також криптоніми, хоча вкрай рідко, оскільки вони незручні в спілкуванні. У псевдоніміконі військових, що беруть участь у збройному російсько-українському конфлікті за збіркою «Чорне сонце», криптоніми не виявлено.

Як і в учасників національно-визвольних змагань ХХ століття ОУН-УПА, так і у військовослужбовців у зоні АТО ХХІ століття, псевдоніми існували доти, поки ними послуговувалися: *На пам'ятнику викарбувані не позивні, а справжні імена: Там позивні хлопцям уже не потрібні.*

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок.

Отже, на формування та становлення громадсько-політичного псевдоніміконів як ХХ-го, так і ХХІ-го століть впливали передусім такі екстралінгвальні чинники: індивідуальність денотата, інші культурно-історичні особливості, національно-культурний контекст, своєрідність національного світобачення й ментальності, природно-географічні особливості території, місця проживання тощо.

Дослідження «позивних», зокрема їхнє семантико-мотиваційне та функціональне навантаження, особливості номінації, матиме продовження в наступних наших студіях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Основен систем терминологија на словенската ономастика – основная система и терминология славянской ономастики. – Grundsystem und Terminologie der Slawischen Onomastik, 1983. С. 266.
2. Павликівська Н.М. Українська псевдонімія ХХ століття: дис. докт.філол.наук: 10.02.01 – українська мова . Київ, 2010. С. 368.

3. Павликівська Н. М. Словник псевдонімів ОУН–УПА. Вінниця : О. Власюк, 2007. 440 с.
4. Павликівська Н. М. Питання української псевдонімії ХХ століття: Монографія. Вінниця : «Глобус-Прес», 2009. 388 с.
5. Суркова Т.И. Псевдонимы как особый тип антропонимов. Русская ономастика. Рязань: Рязанский гос. пед. ин-т, 1977. С. 92, 94.
6. Подольская Н.М. Словарь русской ономастической терминологии. Москва: Наука, 1978. 198 с.
7. Чучка П.П. Прізвиська. «Українська мова». Енциклопедія. Редкол.: Русанівський В.М., Тараненко О.О. (співголова), Зяблюк М.П. та ін. Київ: Українська енциклопедія, 2000. С. 494.
8. Чучка П.П. Українські псевдоніми: статус, структура і функції . Наукові записки Кіровоградського держ. педуніверситету ім. В. Винниченка. Серія: філол. науки (мовознавство). 2001. Вип. 37. С. 82—83.

ДЖЕРЕЛА

1. Шкляр В. Зб. «Чорне сонце». Літературно-художнє видання. Харків, 2016. 297 с.

References

1. Osnoven sy`stem termynology`ja na slovenskata onomasty`ka – osnovnaya sy`stema y` termynology`ya slavyanskoj onomasty`ky`. Grundsystem und Terminologie der Slawischen Onomastik, 1983. S. 266.
2. Pavly`kivs`ka N.M. Ukrayins`ka psevdonimiya XX stolittya: dy`s. dokt.filol.nauk: 10.02.01 – ukrayins`ka mova . Ky`yiv, 2010. S. 368.
3. Pavly`kivs`ka N. M. Slovny`k psevdonimiv OUN–UPA. Vinny`cya : O. Vlasyuk, 2007. 440 s.
4. Pavly`kivs`ka N. M. Py`tannya ukrayins`koyi psevdonimiyi XX stolittya: Monografiya. Vinny`cya : «Globus-Pres», 2009. 388 s.
5. Surkova T.Y`. Psevdony`my kak osobyj ty`p antropony`mov. Russkaya onomasty`ka. Ryazan` : Ryazansky`j gos. ped. y`n-t, 1977. S. 92, 94.
6. Podol`skaya N.M. Slovar` russkoj onomasty`cheskoj termynology`y`. Moskva: Nauka, 1978. 198 s.
7. Chuchka P.P. Prizvy`s`ka. «Ukrayins`ka mova». Ency`klopediya. Redkol.: Rusanivs`ky`j V.M., Taranenko O.O. (spivgolova), Zyablyuk M.P. ta in. K.: Ukrayins`ka ency`klopediya, 2000. S. 494.

8. Chuchka P.P. Ukrayins`ki psevdonimy`: status, struktura i funkciyi . Naukovi zapu`sky` Kirovograds`kogo derzh. peduniversity`tetu im. V. Vy`nny`chenka. Seriya: filol. nauky` (movoznavstvo). 2001. Vy`p. 37. S. 82—83.

DZHERELA

1. Shklyar V. Zb. «Chorne sonce». Literaturno-xudozhnye vy`dannya. Xarkiv, 2016. 297 s.

Павликівська Наталія Михайлівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Павликивска Наталия Михайловна, доктор филологических наук, профессор, заведующая кафедрой украинского языка Винницкого государственного педагогического университета имени Михаила Коцюбинского.

Pavlykivska Natalia doctor of philological sciences, professor, head of the Department of the Ukrainian Language of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University.

